

Raadsstuk 203/2007
B&W datum 25 september 2007
Sector/Afd CS/cf
Reg.nr(s) 07/175851

Onderwerp **Vaststellen begroting 2008 en de Meerjarenraming 2009 – 2012**

Aan de Raad der gemeente Haarlem

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2008 en de Meerjarenraming 2009 – 2012 aan.

Door middel van het vaststellen van de programmabegroting stelt uw raad de kaders vast voor zowel het beleid als de financiën voor de gemeente Haarlem voor het komende jaar. Onderdeel van de begroting vormt ook een financieel meerjarenperspectief dat gelijktijdig met de begroting door u wordt vastgesteld.

De begroting ziet er anders uit dan u gewend bent. Dat betreft niet alleen de indeling en de vormgeving maar met name de inhoudelijke en financieel-technische opzet.

De veranderingen zijn het directe gevolg van het traject dat in het afgelopen jaar is opgestart en waarbij door ons college en de ambtelijke organisatie – in samenwerking met een delegatie uit de raad – is geïnvesteerd in het verbeteren van de beleidsinhoudelijke en financiële informatie in de begroting 2008. Deze informatie moet de raadsleden ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taken. Dat betekent dat de informatie in de begroting niet alleen moet voldoen aan de wettelijke eisen, maar ook:

- (politiek) relevant en op hoofdlijnen,
- realistisch, objectief en actueel, en
- toegankelijk en goed leesbaar moet zijn.

De raadsleden die deelnemen aan het project informatiewaarde programmabegroting hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het vertalen van deze eisen naar de begroting 2008. Ook het advies van de Rekenkamercommissie ‘Bomen, bos en een begroting’ (maart 2007) bevat aanbevelingen die zijn meegenomen in de voorliggende begroting. Dit heeft er toe geleid dat de begroting 2008 naar onze mening inhoudelijk verbeterd is vergeleken met voorgaande jaren. Dat wil niet zeggen dat we er zijn. Er zijn nog meer verbeteringen mogelijk. Zo willen we bijvoorbeeld de volgende begrotingen graag beknopter hebben. Ook willen we ons nog meer richten op het meetbaar maken van de door de gemeente na te streven doelstellingen. Het project informatiewaarde programmabegroting zal dan ook worden voortgezet.

Het streven naar het beter meetbaar maken van beleid en doelstellingen heeft ook betrekking op de beleidsprioriteiten uit het coalitieakkoord 2006 – 2010

(onderhoud, financiële positie, sociaal beleid en wijgericht werken). Deze zijn in de begroting 2008 zo duidelijk mogelijk ge(her)formuleerd, met één (of hooguit enkele) duidelijk(e) en SMART geformuleerd(e) doel(en). SMART staat voor Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realiseerbaar en Tijdgebonden. Vervolgens zijn de doelen in termen van prestaties vertaald en is aangegeven binnen welk begrotingsprogramma elk van de prioriteiten wordt gerealiseerd.

Een en ander neemt niet weg dat in de praktijk met name de meetbaarheid een lastig punt is, omdat nog niet in alle gevallen een nulmeting beschikbaar is of omdat streefwaarden voor (een van de) komende jaren ontbreken. Ook zal in de praktijk blijken dat niet altijd de meest optimale indicatoren zijn opgenomen, en dat er betere beschikbaar zijn. Dit onderdeel van de begroting is nog volop in ontwikkeling. Daarom gaan wij de komende jaren dan verder aan de slag met de programma's, waarbij de indicatoren een belangrijk aandachtspunt zijn.

Een ander aspect dat men bij het lezen van de teksten in gedachten moet houden is de mate waarin de gemeente kan bijdragen aan het bereiken van beoogde maatschappelijk effecten. Deze kunnen worden beïnvloed – zowel in negatieve als positieve zin – door verschillende externe factoren. Zo is de omvang van het aantal Haarlemse bijstandsgerechtigden niet alleen afhankelijk van gemeentelijke interventies, maar ook van regionale, landelijke en zelfs mondiale ontwikkelingen op het terrein van economie en arbeidsmarkt.

Van invloed op de (financiële) structuur en opzet van de begroting 2008 is verder het gegeven dat de gemeente in 2008 als 'andere' organisatie van start gaat. Een nieuwe organisatie voor wie het verbeteren van de bedrijfsvoering een belangrijke opgave is. Om dit te kunnen realiseren is en wordt hard gewerkt aan het centraliseren/concentreren van de middelenfuncties, het terugbrengen van de verschillende administraties naar één centrale administratie waarmee gemeentebreed wordt gewerkt en naar het uniformeren van de financiële administratie.

Voor de totstandkoming van de begroting 2008 was het niet alleen van belang om de begroting op te stellen conform de nieuwe hoofdafdelingen, maar is ook de indeling in programma's, beleidsvelden (was: domeinen) en producten gewijzigd. Verder is een aantal budgetten (voor bijvoorbeeld ICT en drukwerk) gecentraliseerd en is de gemeentelijke administratie vergaand vereenvoudigd.

De begroting bestaat in de kern uit vijf onderdelen, namelijk:

Deel 1: Algemeen

Dit onderdeel bevat o.a. een samenvatting van de programmabegroting, de begrotingsuitkomst en de meerjarenraming, de investeringen 2007 – 2012. Daarnaast wordt nader ingegaan op de informatie-waarde van de begroting en de uniformering van de administraties.

In dit deel wordt ook aandacht besteed aan nieuw beleid.

In het coalitieakkoord is voor 2007-2010 een jaarlijks met een € 0,5 miljoen toenemend bedrag uitgetrokken voor nieuw beleid (dus voor 2007: € 0,5 miljoen, 2008: € 1,0 miljoen, 2009: € 1,5 miljoen en 2010 en verder: € 2,0 miljoen). Bij de

invulling van dit bedrag is afgesproken dat het college en de raad gezamenlijk optrekken bij de invulling van de post nieuw beleid. Dit betekent feitelijk dat zowel raad als college de helft invullen, elk dus € 250.000.

Ons college heeft in kader van de behandeling van de kadernota 2007 voorgesteld om het in 2008 beschikbare bedrag van € 500.000 geheel in te zetten voor evenementen en cultuur. Met dit bedrag kunnen gesubsidieerde evenementen structureel aan Haarlem gebonden worden en kan een vernieuwing van het evenementenaanbod gefaciliteerd worden. Dat betekent in ieder geval dat wij ons gedeelte van het budget 2008 (€ 250.000) daarvoor bestemmen. Uw raad moet zich daar nog over uitspreken. Wel is al bij de kadernota door uw raad besloten om een bedrag van € 50.000 in te zetten om amateurkunst toegang te geven tot de podia in 2009 en de € 50.000 in 2008 te bestemmen voor een podium op de Grote Markt in het kader van Haarlem Cultuur 2008.

Deel 2: Programma's

In dit deel worden per programma de missie (het maatschappelijk effect) aangegeven en wordt ingegaan op de voor dat programma relevante context en achtergronden. In aanvulling daarop wordt verwezen naar kaderstellende beleidsnota's en wordt aangegeven wat de relatie met andere programma's is. Per programma wordt in de onderscheiden beleidsvelden aangegeven wat we in de komende jaren willen bereiken. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van effectindicatoren, zodat we kunnen meten wat er bereikt wordt. Vervolgens is aangegeven wat we gaan doen om de doelen te bereiken. Daarbij wordt, waar mogelijk, gebruik gemaakt van prestatieindicatoren.

Dat in de programma's de hoofdlijnen centraal staan betekent dat niet alles wat de gemeente doet aan bod komt. De zogenoemde 'going concern' (lopende)-activiteiten hebben we zo veel mogelijk achterwege gelaten, tenzij deze politiek in de belangstelling staan. Er is getracht om de nadruk te leggen op die doelen en prestaties, die in de aandacht staan, dan wel bestuurlijk van belang zijn. Dat is zo veel mogelijk concreet en inzichtelijk gemaakt en helder verwoord. Daarom zijn soms zaken bewust eenvoudig geformuleerd, terwijl de werkelijkheid complexer is.

Ook is van belang om te beseffen dat veel van de prestaties die staan vermeld om de beleidsdoelen van Haarlem te bereiken, lang niet altijd door de gemeente zelf worden verricht, maar door anderen (zoals onze partners in de stad, bijvoorbeeld woningcorporaties en gesubsidieerde instellingen). De gemeente heeft dan een meer regisserende taak en voorwaardenstellende bevoegdheid, en levert de prestaties niet zelf.

Om de inzichtelijkheid en samenhang zo helder mogelijk te maken is per programma een zogenoemde doelenboom toegevoegd. Tot slot bevat ieder beleidsveld een financieel overzicht waarin wordt aangegeven welke middelen voor het beleidsveld worden ingezet.

Deel 3: Paragrafen

Dit onderdeel bevat naast de verplichte paragrafen (o.a. lokale lasten, weerstandsvermogen en bedrijfsvoering) ook de nieuwe paragrafen ‘subsidies’ en ‘verzelfstandigingen’.

Deel 4: Raadsbesluit

Deel 5: Bijlagen

In dit onderdeel wordt in een aantal bijlagen nadere toelichting gegeven op de financiële ramingen in de programmabegroting. Zo wordt in bijlage 5.1 een samenvattend overzicht van baten en lasten per programma, beleidsveld en product gegeven

In bijlage 5.6 is een overzicht routine investeringen opgenomen. Wij stellen u voor de kredieten hiervoor te verlenen door het vaststellen van de begroting en hiervoor geen afzonderlijke voorstellen aan de raad voor te leggen in de loop van 2008. Deze werkwijze is overeenkomstig voorgaande jaren. Over een deel van de niet-routine investeringen is reeds eerder inhoudelijk door de raad positief besloten. Wij stellen dan ook voor om voor die investeringen de kredieten te verlenen (te mandateren) door het vast stellen van de begroting en hiervoor geen afzonderlijke voorstellen aan de raad voor te leggen in de loop van 2008. Ook deze investeringen zijn in bijlage 5.6 opgenomen. Investeringen waarover nog niet inhoudelijk is besloten zullen in de loop van 2008 aan de raad worden voorgelegd.

De programmabegroting 2008-2012 wordt behandeld in de raadsvergaderingen van 5, 7 en 8 november 2007.

Wij stellen de raad voor:

1. de programmabegroting 2008-2012 vast te stellen, met inbegrip van de volgende besluiten:
 - a. een verhoging van de tarieven voor precario op kabels en leidingen met 3% boven de inflatie, waarmee de totale verhoging uitkomt op 5% (€ 175.000);
 - b. de invulling van de in het meerjarenbeeld opgenomen ombuigingen van € 1,0 miljoen vanaf 2010 en oplopend tot € 1,4 miljoen in 2012, te betrekken bij de kadernota 2008;
 - c. een jaar eerder (2010 in plaats van 2011) te stoppen met de toevoeging van de bij het coalitieakkoord afgesproken jaarlijkse toevoeging van € 1,25 miljoen, onder de conditie dat op het moment dat blijkt dat deze toevoeging toch mogelijk is (op begroting- of rekeningsbasis) dit alsnog zal gebeuren;
 - d. een eenmalige aanpassing van het budget opleidingen en trainingen in 2008 met € 250.000 i.v.m. transitie van de organisatie;
2. de baten en lasten voor 2008 op het niveau van de beleidsvelden, zoals opgenomen in de bijlage 5.1 vast te stellen;
3. het financieel meerjarenbeeld 2009 – 2012 zoals opgenomen in §1.3, te bevestigen;
4. de inhoud van de programma's (paragraaf 2.4) van de programmabegroting te bevestigen;

203/2007

5. de inhoud van de paragrafen 3.1 tot en met 3.8 van de programmabegroting te bevestigen;
6. de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves en voorzieningen zoals opgenomen in bijlage 5.2 te bevestigen;
7. de kredieten voor de investeringen uit bijlage 5.6 voor zover vermeld “mandaat begroting” vast te stellen;
8. de kredieten voor routine-investeringen opgenomen in bijlage 5.6 vast te stellen.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
drs. W.J. Sleddering

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

De Raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 25 september 2007, alsmede het aanvullende voorstel van 30 oktober 2007 (september circulaire);

Besluit:

1. de programmabegroting 2008-2012 vast te stellen, met inbegrip van de volgende besluiten:
 - a. een verhoging van de tarieven voor precario op kabels en leidingen met 3% boven de inflatie, waarmee de totale verhoging uitkomt op 5% (€ 175.000);
 - b. de invulling van de in het meerjarenbeeld opgenomen ombuigingen van € 1,0 miljoen vanaf 2010 en oplopend tot € 1,4 miljoen in 2012, te betrekken bij de kadernota 2008;
 - c. een jaar eerder (2010 in plaats van 2011) te stoppen met de toevoeging van de bij het coalitieakkoord afgesproken jaarlijkse toevoeging van € 1,25 miljoen, onder de conditie dat op het moment dat blijkt dat deze toevoeging toch mogelijk is (op begroting- of rekeningsbasis) dit alsnog zal gebeuren;
 - d. een eenmalige aanpassing van het budget opleidingen en trainingen in 2008 met € 250.000 i.v.m. transitie van de organisatie;
2. de baten en lasten voor 2008 op het niveau van de beleidsvelden, zoals opgenomen in de bijlage 5.1 vast te stellen;
3. het financieel meerjarenbeeld 2009 – 2012 zoals opgenomen in §1.3, te bevestigen;
4. de inhoud van de programma's (paragraaf 2.4) van de programmabegroting te bevestigen;
5. de inhoud van de paragrafen 3.1 tot en met 3.8 van de programmabegroting te bevestigen;
6. de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves en voorzieningen zoals opgenomen in bijlage 5.2 te bevestigen;
7. de kredieten voor de investeringen uit bijlage 5.6 voor zover vermeld "mandaat begroting" vast te stellen;
8. de kredieten voor routine-investeringen opgenomen in bijlage 5.6 vast te stellen;
9. alles met inachtneming van de aangenomen amendementen.

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter,